



Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej



DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNO-ZAWODOWEJ KOBIET WIEJSKICH W POLSCE

Władza lokalna i jej polityka społeczna wobec kobiet wiejskich

prof. nadzw. dr hab. Jerzy Krzyszkowski



Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach
Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich, Działanie 1.6b





Plan wystąpienia

1. cel badań polityki społecznej władzy lokalnej,
2. założenia i problematyka badawcza,
3. wyniki badań terenowych,
4. wnioski i rekomendacje praktyczne.



Cel badań

Opis i analiza funkcjonowania systemu lokalnej polityki społecznej oraz sieci współpracy podmiotów działających na rzecz kobiet wiejskich.



Założenia badawcze – teren działania władzy lokalnej

Gmina i powiat - systemy, układy wzajemnie powiązanych ze sobą elementów (podsystemów):

- instytucje (pomocy społecznej, oświaty, kultury),
- organizacje (partie polityczne, kościoły i związki wyznaniowe, organizacje pozarządowe),
- mieszkańcy i tworzone przez nich grupy nieformalne





Założenia badawcze – ewolucja władzy lokalnej od *government* do *governance*

1. *government*: władza sprawowana przez lokalne elity: urzędników, polityków działających w oparciu o formalne procedury i hierarchiczne instytucje.
2. *governance*: system oparty na elastycznych powiązaniach struktur publicznych i pozapaństwowych, a nawet nieformalnych, organizowanych *ad hoc*.





Założenia badawcze – funkcje władz lokalnych

1. diagnostyczna (analiza potrzeb),
2. planistyczna (tworzenie strategii rozwoju lokalnego, strategii rozwiązywania problemów społecznych),
3. implementacyjna (wdrożeńiową),
4. kontrolna.





Założenia badawcze – lokalna polityka społeczna

Lokalna polityka społeczna odnosi się środowiska społecznego, w którym występuje bezpośrednio, naturalne połączenie istniejących potrzeb oraz środków dla ich zaspokojenia.

Terenem realizacji celów lokalnej polityki społecznej są gmina i powiat.



Problematyka badawcza I

Rozpoznanie i analiza problemów kobiet na wsi:

1. jakie problemy identyfikują władze lokalne i które uważają za najważniejsze?
2. jakie, zdaniem władz lokalnych, są przyczyny i skutki ich powstawania?



Problematyka badawcza II

Analiza działań władz lokalnych na rzecz kobiet:

1. jakie działania są podejmowane?
2. jaka jest ich skuteczność?
3. jakie bariery utrudniają ich realizację?
4. jakie strategie rozwiązywania problemów są przyjmowane?
5. jakie jest miejsce i rola władz w lokalnej sieci międzyorganizacyjnej na rzecz kobiet wiejskich?



Wyniki I – problemy kobiet w opiniach władz lokalnych

- 1. sfera zawodowa:** bezrobocie, nieodpowiednie kwalifikacje, brak infrastruktury technicznej;
- 2. sfera rodzinna:** alkoholizm, problemy wychowawcze, bieda, obciążenie obowiązkami domowymi, brak infrastruktury społecznej (edukacja, zdrowie, instytucje opiekuńczo-wychowawcze);
- 3. sfera społeczna:** niski poziom zaangażowania kobiet w sprawy społeczne, brak lub słabość organizacji kobiecych (brak siedziby, lidera, funduszy, przepływu informacji, wsparcia władz).



Wyniki II – brak lokalnej polityki społecznej

1. brak rozwiniętej lokalnej polityki społecznej, doraźny i interwencyjny charakter działań,
2. kobiety nie są obiektem zainteresowania lokalnej polityki społecznej,
3. brak własnych, opartych na znajomości środowiska lokalnego programów dla kobiet.



Wyniki III – główne obszary działań władz lokalnych wobec kobiet

1. rynek pracy,
2. ochrona zdrowia,
3. polityka socjalna (pomoc społeczna).



Wyniki III – mała skuteczność działań władz w opiniach kobiet

1. najgorzej ocenione choć często podejmowane działania na rzecz walki z bezrobociem kobiet,
2. najczęściej realizowane i najwyżej oceniane akcje z zakresu edukacji i profilaktyki zdrowotnej,
3. rzadko podejmowane i źle oceniane działania władz na rzecz walki z dyskryminacją społeczno-zawodową kobiet wiejskich.



Wyniki IV – brak lokalnej współpracy na rzecz kobiet

1. marginalna rola władz w sieci organizacji podejmujących działania na rzecz kobiet z terenu gminy/powiatu,
2. dominująca rola (inicjatora oraz głównego wykonawcy) organizacji pozarządowych (koła gospodyń wiejskich).





Wyniki IV – treść kontaktów władzy z innymi aktorami lokalnymi

1. relacje między władzami lokalnymi a innymi podmiotami mają charakter nieformalny i polegają na dofinansowaniu przedsięwzięć, zakupach bezpośrednich i pomocy organizacyjnej,
2. władze lokalne wybierane są jako podmiot współpracy ze względów politycznych i ekonomicznych, same zaś dobierają partnerów z uwagi na korzyści prakseologiczne i społeczno-kulturowe.





Wyniki V – brak planowania strategicznego

1. problem kobiet wiejskich nie jest uwzględniany jako priorytetowy w strategiach gminnych i powiatowych,
2. brak określenia procedur wdrożeniowych, osłabia wartość aplikacyjną strategii,
3. brak trwałego partnerstwa w pracy nad strategią lokalną.



Podsumowanie – rekomendacje I

1. budowa lokalnej polityki społecznej na rzecz kobiet wiejskich jako instrumentu rozwoju (legislacja, edukacja, partnerstwo lokalne),
2. wzmocnienie instytucji edukacyjnych dla przeciwdziałania międzygeneracyjnej transmisji wykluczenia mieszkanek wsi,



Podsumowanie – rekomendacje

1. reforma służb społecznych (pomocy społecznej i administracji pracy) działających na obszarach wiejskich,
2. promocja problematyki kobiet wiejskich,
3. europeizacja i regionalizacja strategii rozwoju wsi.



Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej



Dziękuję za uwagę



Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach
Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich, Działanie 1.6b

